

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 80

van **JAN LAEREMANS**

datum: 26 oktober 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Zijinstromers schooljaar 2020-2021 - Bekwaamheidsbewijzen

Op 5 oktober 2022 (Dag van de Leraar) maakte de minister bekend dat in het schooljaar 2021-2022 4398 personen de overstap maakten van de privésector naar het onderwijs. Dat is bijna de helft meer dan het voorgaande schooljaar 2020-2021, toen er 2915 zijinstromers geteld werden. In het basisonderwijs steeg het aantal met 45%, in het secundair onderwijs zelfs met 66%. De stijging is merkbaar in alle provincies en in alle leeftijdscategorieën.

Dat is natuurlijk een positieve evolutie, maar de stijging is vrij logisch gezien de twee recente uitbreidingsgolven van de maximale loonanciënniteit die men kan meenemen als men vanuit de private sector naar het onderwijs overstapt. Sedert de recentste wijziging die (tijdelijk) geldt sinds december 2021, kunnen zijinstromers tot maximaal 10 jaar meenemen indien men lesgeeft in een van de 22 erkende knelpuntvakken of als men een knelpuntambt zoals ICT-coördinator vervult^[1]. Ook wordt er meer ingezet op flexibele en verkorte trajecten om een pedagogisch bekwaamheidsbewijs te behalen. Veel van die zijinstromers hebben dan ook nog geen bekwaamheidsbewijs maar kunnen het behalen terwijl ze lesgeven.

Doch we moeten ook realistisch zijn en beseffen dat het zeer waarschijnlijk is dat die 4398 nieuwe zijinstromers niet allemaal in het onderwijs gaan blijven. Op basis van de respons op een eerdere van mijn schriftelijke vragen over de uitstroom van beginnende leraren in het onderwijs^[2] weten we dat in het secundair onderwijs 37% van de leraren het beroep verlaat binnen de 5 jaar na aantreden. In het lager onderwijs is dat 26% en in het kleuteronderwijs 30%. Daar zit natuurlijk ook een aanzienlijk deel ontgoochelde zijinstromers bij, die kort na aantreden het beroep verlaten.

Het lerarentekort en het aantrekken van zijinstromers gaat in eerste instantie vooral over de kwantiteit, maar de kwestie van de zijinstromers is ook een kwalitatief verhaal. Het is ook belangrijk dat zijinstromers die op het moment van hun eerste aanstelling nog geen pedagogisch bekwaamheidsbewijs en/of een vereist bekwaamheidsbewijs bezaten om les te mogen geven aan de doelgroep en in het vak waarin ze zijn aangesteld, dat zo snel mogelijk behalen.

Om de tendensen ter zake te monitoren, peil ik met deze schriftelijke vraag dus naar de evolutie van de cohorte aan zijinstromers die in het schooljaar 2020-2021 de overstap maakten. Dat waren, zoals vermeld, toen 2915 personen, wat op dat moment een stijging was met een dikke 15% ten opzichte van het schooljaar 2019-2020. Het is aannemelijk dat velen binnen deze cohorte aangetrokken werden door de eerste

anciënniteitsuitbreidingsgolf. In september 2020 is immers de loondrempel voor nieuwe zijinstromers in enkele algemene knelpuntambten en -vakken (zoals Frans of wiskunde)^[3] verlaagd doordat ze vanaf dat moment tot 8 jaar anciënniteit uit hun eerdere sector konden valoriseren. Deze cohorte van 2915 personen is voldoende groot om enkele conclusies te trekken over de retentie en de behaalde bekwaamheidsbewijzen binnen deze groep, vandaar dus de volgende vragen.

1. Betreffende de bekwaamheidsbewijzen van de zijinstromende personen in het schooljaar 2020-2021: kan de minister van deze cohorte een indeling geven op basis van het bezitten van een vereist, voldoende geacht dan wel ander bekwaamheidsbewijs op het moment van aantreden? Graag zowel de absolute aantallen als de relatieve aandelen.
2. Wat is de evolutie van de bekwaamheidsbewijzen binnen deze cohorte afgemeten aan de stand van 1 september 2022? Graag opnieuw zowel de absolute aantallen als de relatieve aandelen.
3. Betreffende de bekwaamheidsbewijzen van de zijinstromende personen in het schooljaar 2020-2021: kan de minister van deze cohorte een indeling geven op basis van het al dan niet bezitten van een pedagogisch bekwaamheidsbewijs op het moment van aantreden? Graag opnieuw zowel de absolute aantallen als de relatieve aandelen.
4. Wat is de evolutie ter zake afgemeten aan de stand van 1 september 2022? Graag opnieuw zowel de absolute aantallen als de relatieve aandelen.
5. Zijn er volgens de minister, op basis van bovenvermelde gevraagde gegevens, nog werkpunten rond de bekwaamheidsbewijzen van zijinstromende leraren? Zo ja, welke zijn dat en hoe zal de minister daaraan tegemoetkomen?

^[1] Zie in de Omzendbrief PERS/2020/04 *Geldelijke validering van ervaring als werknemer of zelfstandige voor knelpuntambten en -vakken voor zijinstromers* (<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=15714>) de opgesomde ambten en vakken bij de punten 1.2.1.2. (basisonderwijs) en 1.3.1.2. (secundair onderwijs) omtrent de zijinstromers die de overstap maken tussen 1/12/2021 en 1/9/2025.

^[2] Schriftelijke vraag nr. 56 (2021-2022), ingediend op 12 oktober 2021.

^[3] Zie in de Omzendbrief PERS/2020/04 *Geldelijke validering van ervaring als werknemer of zelfstandige voor knelpuntambten en -vakken voor zijinstromers* (<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=15714>) de opgesomde ambten en vakken bij de punten 1.2.1.1. (basisonderwijs) en 1.3.1.1. (secundair onderwijs) omtrent de zijinstromers die de overstap maken tussen 1/9/2020 en 1/12/2021.

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT,
DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 80 van 26 oktober 2022

van **JAN LAEREMANS**

- 1-4. Het tijdsbestek waarbinnen ik de gevraagde gegevens hoor mee te delen, is te kort.
Mijn onderwijsadministratie raakt niet rond met het tijdig verzamelen van alle gegevens.
5. Vanzelfsprekend is het zonder de benodigde gegevens ook niet mogelijk om aandacht te schenken aan eventuele werkpunten bij de bekwaamheidsbewijzen.